

การเขียนโครงการวิจัย (Proposal)

๑. **ชื่อเรื่อง** : ต้องชัดเจนไม่สั้นหรือยาวเกินไป เป็นเรื่องแปลกใหม่ น่าสนใจและมีคุณค่า รวมทั้งมีความสามารถที่จะทำการวิจัยได้

๒. **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา** : เป็นการบรรยายให้เห็นว่าเรื่องที่จะทำการวิจัยนี้มีความเป็นมาและความสำคัญอย่างไรจึงต้องทำการวิจัย มักจะเริ่มต้นการเขียนถึงสภาพแวดล้อมแบบกว้าง ๆ เข้ามาสู่เรื่องแคบ ๆ แล้วสรุปให้เห็นปัญหาการวิจัยจนทำให้ต้องทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้

๓. **วัตถุประสงค์** : เป็นการบอกจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยเรื่องนี้ ศ.ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย บอกไว้ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างแรกที่ใช้ คือ **เพื่อบรรยาย** ต่อมาก็ **เพื่อสำรวจ** ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่ทำได้ง่ายที่สุด สูงขึ้นมาก็คือ **เพื่อเปรียบเทียบ** สูงขึ้นมาก็คือ **เพื่ออธิบาย** สูงขึ้นไปอีกก็คือ **เพื่อทำนายว่าในอนาคตจะเกิดอย่างไร** สูงขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งก็คือ **เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย** ดีไปกว่านั้นก็คือ **เพื่อประเมินและอันสุดท้าย คือ เพื่อพัฒนาและตรวจสอบ** เป็นวัตถุประสงค์ขั้นสูงสุดที่นักวิจัยอยากจะตั้งวัตถุประสงค์ให้ถึงขั้นนี้

๔. **สมมติฐานของการวิจัย** : เป็นการคาดคะเนผลที่จะได้จากการพิสูจน์ โดยการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ทดสอบหรือพิสูจน์ได้ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพจะไม่เขียนสมมติฐานการวิจัย

๕. **ขอบเขตการวิจัย** : ประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหาจะศึกษาอะไรบ้าง และขอบเขตด้านระยะเวลาตั้งแต่เมื่อไรถึงเมื่อไร เขียนตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย

๖. **คำจำกัดความ** : เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ปกติดูจากคำสำคัญ (key word) ของชื่อเรื่อง

๗. **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ** : ประโยชน์ที่จะเกิดจากการนำผลการวิจัยไปใช้ต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัย

๘. **เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง** : เป็นการทบทวนแนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่จะนำมาเป็นกรอบความคิดในงานวิจัยของเรา หากเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณจะให้ความสำคัญมากเพราะจะนำไปสู่การตั้งคำถามในแบบสอบถาม ส่วนการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการทบทวนงานวิจัยที่ใกล้เคียงกับของเราซึ่งอาจใกล้เคียงในด้านความสำคัญของปัญหาการวิจัยหรือวิธีในการดำเนินการวิจัยก็ได้ การเขียนจะต้องเรียบเรียงความคิดให้เป็นระบบ มีการสรุปในตอนท้ายของแต่ละตอนและให้เชื่อมโยงกับย่อหน้าต่อไปด้วย

๙. **วิธีดำเนินการวิจัย** : กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการวิจัย โดยปกติอาจแบ่งการวิจัยออกเป็น ๒ ชนิด คือ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ จะเลือกใช้วิธีการใดก็ตามขึ้นอยู่กับลักษณะของเรื่องที่จะทำการวิจัยและความถนัดหรือความสนใจของผู้วิจัยด้วย ในปัจจุบันวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกมักใช้ทั้ง ๒ รูปแบบควบคู่กันไป แต่ละรูปแบบมักจะกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

๙.๑ **การวิจัยเชิงคุณภาพ** : ให้ระบุถึง

๑. การเข้าพื้นที่ทำอย่างไร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) คือใคร

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ เทปบันทึกเสียง การจดบันทึก ตัวผู้วิจัย

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม/ไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบทางการ/ไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

๔. ระยะเวลาในการศึกษา เริ่มตั้งแต่การเข้าพื้นที่จนกระทั่งถอนตัว

๕. การตรวจสอบข้อมูล ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation)

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (inductive) การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

๙.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ : ให้ระบุถึง

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิธีการเลือก จำนวน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยระบุถึงวิธีการสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบเครื่องมือ

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ วิธีการส่งแบบสอบถาม จำนวนที่ได้รับคืน

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล